

Z Á M R Š Ť Á Č E K

vydává obecní úřad Zámřsk pro informace o dění v obci 4 x ročně

Vážení spoluobčané,

Zámřšťáček tentokrát vychází v nepříjemné době. Na jaře nás vyděsila coronavirová infekce covid 19, a v létě jsme si oddychli, že je covid snad už za námi. Bohužel jsme se mýlili. Z dnešního pohledu vysokých denních nárůstů infikovaných byla jarní vlna jen takovým zahrozením.

Covid je hodně nakažlivé a nepříjemné onemocnění. Naštěstí jen malá část nakažených má vážné příznaky nemoci, údajně až 80 % je dokonce bezpříznakových, s růstem počtu infikovaných však rostou i počty lidí ve velmi vážném stavu a koronavirus si bohužel ve stejném poměru často vybírá i daň nejvyšší. Právě vysoká nakažlivost onemocnění spolu s hrozbou zahlcení zdravotnického systému činí z této nemoci vážný pandemický problém. Proto je velká snaha zabránit lavinovitému šíření této infekce a můžeme jen doufat, že nařízená opatření jsou ta správná, která zafungují. Kroky naší vlády naneštěstí nejsou příliš přesvědčující, je to od zdi ke zdi a s přešlapy. Co třeba bylo z mého pohledu naprosto zanedbáno, je potřeba okamžitého testování nemocných s podezřením na covid – jak je možné, že třeba pedagožce z mateřské školy, která je v denně v těsném styku s dětmi, je nabídnut první termín testování až po deseti dnech od prvních příznaků??? Vždyť až do vyhodnocení jejího testu děti mohou školku bez omezení navštěvovat dál a virus se mezi nimi může dál vesele šířit! Pokud by osoby v podobně exponovaných profesích mohly být testovány bez prodlevy, šíření viru by se dařilo zamezit mnohem lépe. Místo toho jsou v testování upřednostňováni ti, kteří si ho zaplatí ze svého na úkor těch, které jdou „na pokladnu“! Toto je naprosto nesmyslné kastování. Od počátku epidemie měl být nastaven systém urychleného vyhledání a karantény nemocných jako nejdůležitější součást strategie v boji s covidem.

Škola s novou střechou čeká na své žáky

Ať už si ale o nařízených protikoronavirových opatřeních myslíme cokoli, v každém případě platí, že snaha vyhybat se jakýmkoliv způsobem možnosti infikovat se je jedinou možností, jak lze dalšímu šíření nemoci zamezit. A panika z této

choroby není na místě. Pokud se podaří uchránit od infekce zranitelné osoby, seniory a ty, kteří jsou zdravotně indisponováni, věřím, že se nám podaří i tuto podzimní vlnu epidemie zvládnout.

I přes to, že infekce omezuje chod institucí a firem, život jde dál a nezastavili jsme se ani na obci. Jen co jsme dokončili dva rozsáhlé projekty v základní škole, a to vytvoření a vybavení nové polytechnické učebny, bezbariérového WC a sprchy z bývalého bytu a výměnu střešní krytiny a hromosvodu, rozjela se rekonstrukce komunikace na Starém sídlišti. Celkem v těchto třech akcích letos proinvestujeme více než 5 milionů korun. Tyto peníze nejsou jen z rozpočtu obce. Prakticky všechny akce, do kterých se v poslední době obec pouští, jsou dotační – příjem z dotací by měl letos činit přes 4 miliony korun. A realizaci především dotačních akcí plánujeme i na příští rok – zmíním např. cyklostezku Zámřsk – Týništko, na které se kromě již přiznaného příspěvku SFDI z větší části spolupodílí obec

Zrestaurovaný svatý Jan z Nepomuku s novou svatozáří

Týniště. Na rekonstrukci WC v Základní škole a odbahnění Malejovského rybníka aktuálně žádosti o dotaci připravujeme. Plánujeme také vyměnit okna v budově Penzionu a opravit střechu dílen. Vše ale bude záležet na příjmech obce. Výhled do budoucna je nejistý, koronavirus ošklivě zahýbá s ekonomikou a bezpochyby se do rozpočtu obce promítne velmi nepříjemně. Již teď připravujeme rozpočet obce na výrazně sníženou variantu a výdaje budeme muset přizpůsobit aktuálním příjmům.

Blíží se konec roku, období, které bylo vždy plné společenských aktivit, koncertů a jiných setkání. V minulých letech jsme touto dobou už připravovali Svatomartinskou slavnost, Martinskou zábavu, Mikuláše, adventní a vánoční koncert... Zřejmě si tyto akce budeme letos muset odpustit a pokud se některé budou moci uskutečnit, jejich forma bude pozměněná. Zdraví lidí je ale přednější a tuto neobvyklou a nepříjemnou dobu budeme muset přestát. Za 102 let existence naší samostatné republiky naši předci překonali už mnoho zlého, například hned v začátcích samostatného státu pandemii španělské chřipky, která byla mnohem nebezpečnější, než současná koronavirová. I když je covid-19 závažné onemocnění, není to našťástí tak krutá nemoc, jako byly v minulosti cholera nebo mor. A i přesto, že nám nyní brání setkávat se, sportovat, navštěvovat představení nebo společenské akce, její vliv postupně zeslábne a budeme moci opět žít jako dřív. Věříme, že tato doba přijde co nevidět.

Vážení spoluobčané, přeji Vám mnoho zdraví, pohody a klidnou a veselou mysl.

Zuzana Tvrzníková, starostka

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

Informace - veřejný rozhlas

Obec připravuje projekt na obnovu a rozšíření systému veřejného rozhlasu. Prosíme všechny občany, aby urychleně, nejpozději však do 25. listopadu našemu obecnímu úřadu nahlásili případné problémy se slyšitelností veřejného rozhlasu a rozlišitelností mluveného slova při hlášení. Informace budou využity pro budoucí obnovu systému a jeho lepší nastavení. Děkuje.

Úřední hodiny Obecního úřadu

Žádáme občany, aby respektovali při platbách poplatků a vyřizování jiných úředních záležitostí úřední hodiny obecního úřadu. Mimo tyto hodiny zde totiž není přítomna úřednice a pokladní obce paní Hanušová. Provedení plateb a vyřízení jiných úředních záležitostí, jako např. výpisy z Czech-point, přihlášení k trvalému pobytu, ověření podpisu nebo vidimace mimo úřední hodiny je však možno provést po předchozí domluvě. Děkuje za pochopení. Připomínáme časy úředních hodin: v pondělí od 8:00 do 11:00 hodin a odpoledne od 14:00 do 17:00 hodin (po dobu krizového opatření od 15 do 17 hodin), ve středu od 8:00 do 11:00 hodin a odpoledne od 14:00 do 16:00 hodin.

Poděkování

Na žádost místních občanů si dovoluujeme touto cestou předat poděkování členům zásahových jednotek hasičských sborů Zámrska i Janovičky za vzornou pomoc a včasné informování obyvatel ohrožených nemovitostí při nedávných povodních. K tomuto poděkování se připojuje i náš obecní úřad.

Odpady, odpady a zase odpady

S příchodem podzimu se zvýšilo množství biologického odpadu. Lidé odplevelují záhony, hrabou listy, prořezávají stromy... Sama ráda kontejnery na „zelený“ odpad využívám. Když však vidím, jak rychle se plní, vede mě to k otázkám: „Skutečně je nutné zbavovat se všeho? Kam jsme to dávali dříve?“ Obec rozdala občanům nemalé množství kompostů. Jsou skutečně využity? Neměli bychom se k přírodě chovat šetrněji a alespoň něco jí vrátit v podobě kvalitního kompostu? Co všechno můžeme do kompostéru s klidným svědomím odložit i jak zvýšit jeho kvalitu, se již v Zámrstáčku psalo. Opakování je matkou moudrosti, proto se jistě brzy podrobný návod objeví znovu.

Výrazně se také zvyšuje on-line nakupování. Je to pohodlné, rychlé, snadné. Stačí pár kliknutí a je hotovo. Je to výhodné i vzhledem k současné epidemiologické situaci i blízcím se Vánocům. Jenže nastává další problém – množství a velikost krabic, v kterých zboží přichází. Chci Vás proto požádat – měkký nebarevný papír je vhodný do kompostu, zbytek zkusme rozložit, sešlápnout, prostě co nejvíce zmenšit, aby se ho do modrých kontejnerů vešlo co nejvíce.

Myslivci, případně jiné spolky, provádějí svoz železa. Nikdo nechce mít doma skladiště, ale pokud máte možnost nechat kovový odpad nějakou dobu uložený, podpořme je! Pokud tu možnost nemáte a dáváte např. plechovky do kontejneru k tomu určenému, zkuste je také co nejvíce zmenšit. Stačí k tomu chvilka - může z toho být i zábava pro děti ☺.

Obec na odvoz odpadů vynakládá nemalé prostředky, snaží se poplatky udržet v rozumných mezích, zvýšila množství „zvonů“, ale nejde to do nekonečna. Věřím, že se to dá při troše dobré vůle zvládnout a předem Vám za to děkuji.

Lenka Hejduková

Sdělení sociální komise

Vzhledem k současné pandemické situaci a s úmyslem neohrozit rizikovou skupinu našich spoluobčanů nyní nebudeme až do odvolání navštěvovat naše milé jubilanty osobně. Máme však pro ně připraveny dárkové balíčky, které budou oslavencům doručeny jinou cestou. Jakmile to situace dovolí, opět budeme naše drahé spoluobčany rády navštěvovat. Zároveň informujeme, že ze stejného důvodu neprobíhá ani vítání občánků. Naši nejmladší občánky, kteří nebyli uvítáni, budou mít na konci kalendářního roku připravené malé dárečky na Obecním úřadě zde v Zámrsku. Rodiče si je budou moci na úřadě vyzvednout.

Všem přejeme krásné podzimní dny.

Za sociální komisi

MUDr. Hana Pešková

Vážení rodiče dětí z místní mateřské školy,

obracím se na Vás jako zástupce zřizovatele této školní instituce. Před několika dny proběhla karanténní uzávěra naší školky z důvodu výskytu onemocnění covid-19 u jedné ze zaměstnankyň. Naštěstí se zdá, že se zde nikdo další nenakazil, ale není vyloučen další výskyt nemoci v budoucnu.

Dovoluji si Vás touto cestou zdvořile požádat, abyste - pokud je to možné - zvážili přítomnost Vašeho dítěte ve školce v případě, že jste např. na rodičovské dovolené, pobíráte s druhým dítětem ošetřovné nebo Vám Vaše zaměstnání umožňuje pracovat z domu i za přítomnosti Vašeho potomka. Ve školce totiž dochází

ke skutečně úzkému kontaktu zaměstnankyň s dětmi, i přes různá hygienická opatření je riziko nákazy stále velké a platí, že čím méně dětí ve školce bude, tím bude menší riziko dalších nákaz.

Naší prioritou je udržet školku v provozu pro děti rodičů, kteří do práce musí. Pokud Vám však situace neumožňuje ponechat si dítě doma, rozhodně se na Vás nikdo nebude zlobit. Je to skutečně slušně míněná prosba o pomoc. Společně se pokoušíme alespoň částečně eliminovat i riziko dalších nákaz, dalších nařizovaných karantén a nepříjemných testování malých dětí...

Přeji Vám všem hlavně mnoho zdraví.

Zuzana Tvrzníková, starostka

Výpis z usnesení zasedání Zastupitelstva obce

č. 12 z 27.7.2020 a 13 z 26.10.2020

Zastupitelstvo obce schválilo:

- uzavření smlouvy o úvěru ve výši 873.000,- Kč (na překlenutí období od úhrady realizace polytechnické učebny do obdržení dotace) od poskytovatele úvěru Komerční banka, a.s., se splatností úvěru do 31. 12. 2021
- uzavření kupní smlouvy dle záměru obce č. 7/2020
- uzavření Smlouvy o poskytnutí dotace z Programu obnovy venkova
- rozpočtová opatření č. 4, 5 a 6 roku 2020 ve výši 80.000,- Kč, 12.000,- Kč a 873.000,- Kč a č. 19 a 20 ve výši 712.250,- Kč a 237.402,- Kč
- uzavření Dodatku č. 2 Služební provozní smlouvy se společností VaK Vysoké Mýto s.r.o. na prodloužení provozování kanalizace Zámorsk Janovičky do 31.12.2020
- uzavření Smlouvy s ÚZSVM o bezúplatném převodu vlastnického práva k pozemku č. parc. 74/2 ostatní plocha – ost. komunikace v KÚ Zámorsk o ploše 78 m², odděleném z pozemku č. p. 74 ostatní plocha do majetku obce
- Stanovy DSO Mikroregionu Vysokomýtsko s účinností od 1.1.2021
- zařazení rekonstrukci veřejného osvětlení v ulici od pošty (MK 16c) a provedení nových vrat v hasičárně do letošního rozpočtu
- žádost Hasičů Zámorsk o uvolnění garáží a pověřuje starostku podáním výpovědi jednotlivým nájemcům ke dni 1.1.2021
- přípravu záměru na prodej nemovitosti čp. 70 v Cihelně za cenu obvyklou (tržní), tj. 470.000,- Kč

Zastupitelstvo obce vzalo na vědomí:

- připomínku k provedení izolace a odvětrání severní zdi budovy hospody v Podskalí
- navržená protipovodňová opatření, vyplývající z materiálu „Analýza oblastí s významným povodňovým rizikem v územní působnosti státního podniku Povodí Labe včetně návrhů možných protipovodňových opatření“, vypracovaného firmou Sveco Hydroprojekt a. s.
- rozpočtová opatření č. 1 až 3 roku 2020
- pověřilo starostku a místostarostu obce jednáními se zhotovitelkou firmou DSR, které zajistí kvalitní a plnohodnotný povrch mostu M4 bez spár a se zajištěnými odtokovými poměry formou kompletní nápravy nerovností komunikace; součástí opravy povrchu mostu bude také vyrovnaní zábradlí do rovné linie
- vzalo na vědomí připomínku P. Janíka k provedení izolace a

odvětrání severní zdi budovy hospody v Podskalí

- informaci o možnosti podat žádost o dotaci na upgrade rozhlasu a pověřilo starostku zjištěním dalších detailů a zdůvodnění nutnosti rozšíření systému
- informaci, týkající se dalšího využití nemovitosti čp. 62 po úmrtí nájemce
- informaci o přípravě PD na obnovu zaniklých historických cest v katastru obce

Zastupitelstvo obce:

- pověřilo radu obce pravomocí přijmout rozpočtová opatření na účtování dotací od MF do výše 2.200.000,- Kč na opravu střechy a hromosvodu ZŠ, dále od MMR do výše 1.000.000,- Kč na realizaci polytechnické učebny v ZŠ a do výše 1.499.492,- Kč na rekonstrukci komunikace na Starém sídlišti
- nedoporučilo zařazení provedení nátěru fasády budovy ZŠ do rozpočtu obce pro rok 2020
- pověřilo finanční výbor přípravou rozpočtového výhledu obce na roky 2021 až 2024 (včetně) a revizí nájmu v Penzionu obce *Plné znění příslušných usnesení naleznete na webových stránkách obce www.zamorsk.cz pod odkazem „Obecní úřad - Usnesení“.*

Hudba pomáhá 2020

Hudba bude pomáhat již počtrnácté, tentokrát Tomášovi z Morašic

Příznivce benefičního festivalu Hudba pomáhá čeká v letošním roce nabitý program. Kromě vystoupení Janka Ledeckého a kapely Skyline samozřejmě dojde i na tradiční vánoční koncerty skupiny Parkoviště pro velbloudy, kterou letos na pódiu doprovodí vokální soubor Vox Humana. Celkový výtěžek festivalu následně bude věnován Tomášovi Lněničkovi z Morašic, jenž trpí Duchennovou svalovou dystrofií.

Tomášek se narodil jako zdravé dítě, ale jeho rodiče si brzy všimli, že není tak aktivní jako jeho vrstevníci. „Neběhal, neskákal a ostatním dětem prostě nestačil. V pěti a půl letech pak lékaři zjistili, že na vině je Duchennova svalová dystrofie. Jedná se o progresivní neuromuskulární onemocnění, kdy se svaly nevyvíjí tak, jak by měly, a dochází k jejich poškozování.

V poslední době se Tomáškův stav navíc zhoršil a stále častěji musíme používat invalidní vozík. Následovat bude úplná závislost na druhých,“ uvedla maminka Jana Lněničková.

Výtěžek čtrnáctého ročníku festivalu Hudba pomáhá bude věnován na zaplacení nového automobilu s vyklápěcí plošinou a dalšími speciálními úpravami.

foto rodiny

„S tím, jak Tomášek roste, začíná být mnohem těžší ho i s vozíkem do našeho klasického osobního auta nakládat a často se dovnitř nemůžou vejít ani jeho zdravotní pomůcky. Speciálně upravený vůz by nám ulehčil běžné cestování i přesuny do lázní a nemuseli bychom Tomáška neustále přenášet, což je hlavně pro manželku čím dál tím náročnější,“ řekl pan Lněnička.

Festival odstartuje v pátek 20. listopadu koncertem Janka Ledeckého, který do litomyšlského Smetanova domu přiveze program svého akustického turné. Následovat bude tradiční série vánočních vystoupení skupiny Parkoviště pro velbloudy, a to 22. listopadu v Morašicích, 6. prosince v Poličce, 13. prosince v Litomyšli a 25. prosince ve Vysokém Mýtě. V neposlední řadě pak Tomáška podpoří také skupina Skyline, která v rámci festivalu vystoupí již podruhé, a to v sobotu 19. prosince ve vysokomýtském M-klubu.

Návštěvníci si mohou vstupenky opět zakoupit v předprodeji, který bude zahájen 1. listopadu. Lístky na jednotlivé koncerty budou k dispozici na internetových stránkách festivalu Hudba pomáhá, ale také v informačních centrech v Litomyšli, v Poličce a ve Vysokém Mýtě nebo na Obecním úřadu v Morašicích.

Barbora Košnarová

Rozhovor s Ivou Bálkovou, vedoucí místní Obecní prodejny

Ivo, jsi vyučená prodavačka a této profesi se věnuješ celý život. Jak ses dostala do obecní prodejny?

Než mě oslovili z obce, provozovala jsem prodejnu u sebe doma. Nabídku jsem vzala, aby nevznikly blízko sebe dvě prodejny, které by si vzájemně konkurovaly. Domů se mi vrátilo soukromí a uvolnil se prostor, ve kterém jsem prodejnu do té chvíle provozovala.

Kolik let funguje obecní prodejna?

V prosinci to bude 21 let. Občas doba není lehká, ale najdou se chvíle, kdy si člověk řekne, že ta námaha a stres za to stojí.

Prodejna je součástí řetězce BALA. Kdy vstoupila do této společnosti a jaké z toho plynou výhody?

Do společnosti Bala vstoupila obecní prodejna v roce 2003. Rozhodně to má svoje výhody. V této době je udržet se v potravinářském průmyslu velmi těžké, samostatná prodejna bez pomoci obchodního řetězce by měla velké problémy, se společností Bala to má prodejna o něco lehčí. Můžeme nabízet slevy různého druhu zboží, dvakrát do roka probíhá soutěž o věcné ceny pro zákazníky. Podle odběru zboží získáváme různé bonusy.

Jak je prodejna zásobována?

Prodejnu zásobuje velkosklad Kubík, takže máme více než polovinu sortimentu pro prodejnu pod jednou střechou. S velkoskladem je dobrá spolupráce, jednoduchá domluva a vřelý přístup, což je v této nelehké době velké plus. Uzeninu bereme hlavně ze ZD Sloupnice, Poličky, Kostelce a Prantla, od těchto dodavatelů mají naši zákazníci uzeninu nejraději. Z Vračovic nám přivážejí každý týden vynikající, čerstvou a ještě teplou sekanou.

Čerstvé pečivo máme denně od Smejkalů, Lifky, Nopka, Lična a Sázavy. Z Uherska každý týden přivážejí čerstvé vánočky, mléko, sladké i slané pečivo a slané tyčky.

Zeleninu a ovoce nám vozí z Doudleb. Bohužel dodavatel není levný a těžko se ze zeleniny vybírá, takže nyní je v jednání brát zeleninu a ovoce od jiného dodavatele. Z důvodu levné zeleniny v supermarketech je problém sehnat dopravce zeleniny s vyhovující cenou.

Každou středu jsou na našem pultu k mání polotovary ve formě salátů, smaženek, řízků, chlebičků a zákusků.

Po domluvě lze však objednat i jiné zboží. Máme možnost objednání dortů, zákusků, čerstvého vepřového a hovězího masa a plno jiných výrobků, které běžně k dispozici v prodejně nemáme. Vše je jen na domluvě.

Je něco, co bys chtěla v prodejně změnit?

Určitě by prodejna potřebovala projít větší obnovou. I když je zařízení stále funkční, je zastaralé. Bohužel k takové rekonstrukci je zapotřebí plno peněz, které prodejna nemá. Protože se snažíme, aby ceny byly pro zákazníky přijatelné, není v prodejně peněz nazbyt. Ani s návštěvností zákazníků to není nijak dobré. Plno občanů si nakoupí cestou domů ve městě a do naší prodejny nemají nutnost zajít.

Při této příležitosti chci připomenout, že stále nabízíme občanům možnost „nákupu do tašky“ – je možné si telefonicky domluvit přípravu nákupu na určitou hodinu a nákup si pak pouze zaplatit a vyzvednout. Navíc v současné „covidové“ době obec dovoz nákupu znevýhodněným občanům a seniorům zajistí.

Co bys chtěla na závěr říci občanům Zámrsku?

Chtěla bych pozvat ty, kteří k nám nechodí, aby se do prodejny přišli podívat a nakoupit si. Určitě zde máme zboží, které je levnější než v nedalekých supermarketech. Sice nemáme takový výběr, ale myslím si, že prodejna je na zdejší poměry dobře zásobena. Mimo potravin máme základní drogerii, baterie, žárovky, cigarety, svíčky ...

Chtěla bych poděkovat všem pravidelným zákazníkům, ale i těm, kteří navštěvují naši prodejnu nepravidelně, za jejich přízeň. V neposlední řadě bych určitě chtěla poděkovat obci za to, že prodejnu v obci stále drží.

Do budoucna doufám, že se prodejna nadále udrží v provozu a bude pro občany Zámrsku stále k dispozici.

„Děkuji za rozhovor“

(Vedoucí Obecní prodejny Ivy Bálkové se ptala Irena Krobotová)

[Kontakt na obecní prodejnu:](#)

Obecní prodejna Zámrsk
Zámrsk 108, tel. 465 481 397
prodejna.zamrsk@seznam.cz
Zámrská obchodní spol. s r.o.
se sídlem 565 43 Zámrsk 95

Poděkování

Děkujeme majitelům psích miláčků, kteří si po svých pejscích uklízí jejich exkrementy a odnášejí si je do svých popelnic. Jsou i tací majitelé pejsků, kteří tyto sáčky s exkrementy po svých miláčcích hází pod stráž a tyto sáčky se občas zachytí na keřích a stromech a opravdu nepůsobí moc vábně a hyzdí to některé části obce.

Ale jsou i tací pejskaři, kteří si po svých pejscích neuklízí. Zeleň, kterou sekáme a udržujeme před svým domem, musíme nejprve projít a uklidit psí výkaly. Chodí kolem mateřská školka, rodiče s dětmi a není nic příjemnějšího než si z vycházky přinést výkaly na botách.

Na to, že někteří po pejscích neuklízí jsme si už zvykli, občas si ponadáváme, ale že musíme muset po pejscích čistit zdi plotu, tak to už je opravdu moc.

Manželé Merklůvi

Psí exkrement na zdi plotu

RYBÁŘI ZÁMRSK

Rybářské závody na prváku

29. 8. a 30. 8. se na Prváku uskutečnily rybářské závody. V sobotu se mezi sebou utkali dospělí, následně v neděli si mezi sebou "změřily síly" děti. Účast byla hojná i počasí přálo.

Nejvíce ulovených ryb byly plotice, následně kapři. Mezi úlovky byli i líni a nechyběla ani zlatá rybka.

Za krásně prožitý víkend bychom chtěli poděkovat všem rybářům, kteří přišli zkusit štěstí, a pográtulovat výhercům. V neposlední řadě patří dík členům spolku, kteří se starali o blaho rybářů a sponzorům výher. Za rok se budeme opět těšit.

Pondělní posezení na Prváku

Koncem prázdnin skončilo i pondělní posezení na Prváku s možností občerstvení a rybolovu.

Všem našim příznivcům, ale i obsluhám děkujeme za prázdninovou účast. Příští rok se opět budeme těšit z vaší přízně.

Vánoční prodej ryb

Rybářský spolek Zámorsk zve všechny občany Zámorsku na Vánoční prodej ryb, který se letos bude konat 23. 12. 2020. Upřesnění času a více informací se včas dozvíte i z informačních medií obce. Objednávat kapry můžete telefonicky na číslech 604 949 891 nebo 724 398 945 nebo v Obecní prodejně.

Přejeme krásný podzim a plno zdárných úlovků. Petrův zdar!

Rybářský spolek Zámorsk

SPOLEK A KRAJINA

Krajina Zámorsku. Založení spolku pro její ochranu a zvelebení. Informace pro vlastníky zemědělské půdy

Na stránkách Zámršťáčku jsem již informoval o ekologických aktivitách v obci, které se tu rozbíhají. Práce pro přírodu a krajinu je velice důležitá a je jí stále málo, jak na naší lokální, tak na globální úrovni. Ostatně nám to příroda dává v posledních letech dost najevo. Předchozí roky slabá zima, spíše žádná, velmi horké a suché léto. Letos je počasí trochu výjimečné proti předchozím letům co do množství srážek, došlo i k opakovanému rozlití Loučné, nicméně tím se na člověkem poškozené krajině moc nezlepšilo, spíše naopak. Větší množství vody se krajinou prohnalo, odneslo další hnědé bohatství a příští rok třeba může být znovu sucho.

Stále si ještě nemyslíte, že je krajina, a to včetně té v Zámrsku, poškozená?

Už jste někdo při procházkách, například v části u nádraží a v Janovičkách, vzhledli k Nové Vsi a uvědomili si, že třeba před 30-ti lety jste odsud některé domy v Nové Vsi neviděli a nyní vidíte jejich střechy? Samozřejmě, že já tak dlouho v Zámrsku nejsem, ale mám toto pozorování od těch, kteří to pamatují, a dnes si uvědomují tento fakt. Co je příčinou tohoto jevu? Není to fata morgana, je to způsobené erozí půdy. Vrchní vrstvy znehodnocené půdy, která je udusávaná a není dostatečně chráněná proti valící se vodě, jsou smývané dolů po svahu.

Faktorů, které působí likvidaci zejména zemědělské půdy, je více. Vymyká se rozsahu tohoto článku se o nich rozepsat, nicméně jen stručně. Obrovská **chemizace zemědělství**. Každý u nás na vesnici musí vidět, jak často se na polích objevují stroje s nádržemi a rozstřikovači všelijakých jedů, které jsou aplikovány na plodiny i třikrát během růstu. Kromě toho, že se ty jedy dostávají do plodin, které končí na našem talíři (o tom napíšu třeba někdy jindy), se také dostávají právě do půdy, kde ničí živé organismy. Ničí ale i samotnou půdu, v níž ještě dochází k různým chemickým reakcím, které k erozi přispívají. **Těžká technika** působí na půdu jako vibrační deska, a to nejen na povrchu, kde by někdo řekl, že je posléze rozorána. Jenže tomu tak není a je to záležitost podorničí, kam se mechanické rozrušení nedostane. A pokud chybí žížaly, či jiní tvorečkové rozrušující půdu, vzniká fakticky hutná krusta, kterou ani voda neproteče do spodních vrstev. Chybí **remízky**, či moderně řečeno biopásy, které vždy působily nejen jako bariéra pro zadržování vody, ale i jako úkryt drobné zvěře a hmyzu jako opylovačů, ale i jako predátorů pro různé škůdce.

Kdo by se chtěl více dovědět o těchto problémech, existuje dnes již mnoho literatury ke studiu. Nicméně doporučuji celkem jednoduchý a přehledný návod, jak zjistit narušenost půdy, který přináší Nadace Partnerství na svých webových stránkách (<https://www.nadacepartnerstvi.cz/Radce-pro-vlastniky-pudy>).

Mimochodem, už jste si někdo v Zámrsku zkusil někde na poli se s rýčem podívat na množství žížal? Žížaly jsou oproti jiným živočichům v půdě samozřejmě dobře vidět a jsou rychlou známkou o kvalitě půdy i pro laika. Bohužel se jich tam nyní moc nevyskytuje. Pokud by se chtěl někdo rychle, populárním a zábavným způsobem dovědět více o půdě, doporučuji pořad herce Jaroslava Duška s názvem „Duše K“ z divadla Kampa ze dne 17. 11. 2019 (lze nalézt na internetu na: <https://www.youtube.com/watch?v=Z1RVZ92P6pU> - nebo přímo vyhledat na kanálu Youtube podle data a názvu pořadu), kde s odborníky protagonista rozebírá často i s humorem problematiku ničení půdy.

Jedním z problémů našeho současného zemědělství, a to samozřejmě i v Zámrsku, je fakt, že **majitelé půdy většinou na své půdě nehospodaří**, ale pronajímají ji velkým firmám. To by ještě nemusel být sám o sobě problém, jenže vlastníci půdy jsou fakticky už druhá až třetí generace, kterým byla půda nedávno vrácena po komunistické kolektivizaci v 50. letech, a tito vlastníci už bohužel nemají vztah k půdě, jako jejich předci hospodařící na stejném políčku často i stovky let. Zamyslete se nad tím vy všichni vlastníci, jestli je tomu tak? Budete jen tiše sedět, když si vezmete do svého domu podnajímníka, který bude nějakými chemikáliemi rozleptávat stěny domu, ucpávat odpady nebo rozebírat střechu? A toto se fakticky děje i na vašem majetku,

kterým je zemědělská půda. Ale s půdou je to ještě horší, protože dům půjde opravit celkem dobře s nějakými finančními prostředky, kdežto kvalitní zemědělská půda vzniká desítky, stovky, ba i tisíce let.

Je mi jasné, že je pro Vás jako pro jedince problém jít za nějakým velkozemědělcem v okolí, kterému pronajímáte půdu tvořící třeba jednu setinu jeho pachtu (pronajaté půdy), s požadavkem, aby nepoužíval chemii a na části aby udělal biopás. (I přesto, že i za biopásy dostávají zemědělci dotaci, jakoby byla obhospodařovaná!) Umím si představit, jak se vám zemědělec vysměje, ať si tedy svůj „štráfek“ půdy za těchto podmínek necháte a vy nedostanete ani tu svou malou částku za pronájem, kterou lze uplatnit alespoň na zaplacení pravidelné daně. No a co potom s tím? Vymyslel jsem drobný projekt, kterým by se mohla zachránit kvalita půdy a ke spokojenosti všech vlastníků půdy v Zámrsku. O co se jedná?

V současnosti činím kroky k založení spolku, který by pomohl nejen vlastníkům půdy, ale staral by se celkově o zvelebení krajiny v Zámrsku, o ekologii, o přírodu, i o architekturu a různé artefakty v krajině. Jednou záležitostí, které by se spolek věnoval je právě sdružení vlastníků půdy za účelem pomoci jim, případně přímo za ně jednat se zemědělci k prosazení přírodních přístupů k hospodaření s půdou. A to od tvoření remízků (biopásů), přes odbourávání chemie používané na poli, až třeba po biozemědělství. Jednomu vlastníkovi se špatně jedná s velkou firmou, ale sdružení by mohlo vyjednat lepší podmínky.

Nicméně náplní spolku nebude jen uvedená záležitost. V současnosti se především rozbíhá již v předchozích člancích zmíněný projekt 1000 + 1 cesta pro krajinu, po jehož realizaci se snad od příštího roku Zámršťáci i jiní turisté budou moci znovu procházet až po 3 kilometrech staronových cest přírodou od janovičské hasičárny údolím pod Homolí, Tyliškami k autobazaru v Nové Vsi a dále u Staré Vsi krátkou spojnicí přes pole rovnoběžně s Úvozem od Merklů k Třešňovce. Já a další zakladatelé máme zájem o výsadbu stromů i jinde v obci. Také je důležité činit kroky pro zadrž vody v krajině. Podle mých představ by se spolek mohl zabývat i architekturou, či drobnými artefakty, jimiž jsou zejména křížky, Boží muka, ale také u cest vytvářet odpočívky s lavičkami a prvky pro zábavu a s informačními tabulemi pro poučení. O zájmu vytvořit také křížovou cestu jsem již psal. **Tímto bych chtěl vyzvat i kohokoli z občanů, ale případně i lidi nebydlící v Zámrsku nebo i podnikatele, tedy právnické osoby: Pokud máte být jen některý z těchto zájmů a chcete se připojit, přihlaste se na níže uvedených kontaktech. Můžete pomoci spolku, ale hlavně krajině Zámrsku.** Financování záměrů spolku bude závislé především na grantech, kterých je však v současnosti do této problematiky směřováno velké množství. Pokud někdo víte i o vlastnicích půdy v obci, kteří zde nebydlí, můžete je o této aktivitě informovat. Sám se budu snažit do budoucna je vyhledávat a oslovovat pro další jednání. Další mou aktivitou, která by měla pomoci i Zámrsku, je práce ve Spolku proti suchu známého ekologa Jiřího Malíka, kterého jsem vloni pozval i na přednášku do Zámrsku. V současnosti se snažím propojit všechny obce v povodí Loučné, zatím od Zámrsku výše, abychom na jednotlivých tocích vytvářeli tůňky, odstraňovali vybetonovaná a napřímená koryta toků, jež by se mohla vrátit do svých původních meandrů. K čemu toto? No samozřejmě, že takováto krajina přibližující se své přirozenosti zadrží vodu mnohem více než ta současná zmeliorovaná. Uvádí se, že současné toky na území ČR jsou až o 1/3 kratší než před asi 200

lety. A uvědomujete si, o kolik by byla při nedávném vzdušném proudění Loučné a následných povodních nižší hladina, když do té vody proudící krajinou promítnete tuto jednu třetinu, jež by přitekla pomaleji a postupněji? Je to samozřejmě velké zjednodušení, nicméně si myslím, že pro představu to může posloužit. Ale nepochybné je, že každý litr vody zachycený od Zámrsku výše ve volné krajině snižuje riziko záplav u nás, zvýší zásoby podzemní vody a celkově krajině prospěje. Schopnost krajiny zadržovat vodu pomůže více než vládou plánované stavby přehrad. I v tomto směru řeším vytvoření spolku, pro který je velice důležitá spolupráce a pomoc, kterou mám slíbenou zejména v Litomyšli, ale i zde přivítám každého zájemce o práci pro přírodu.

Mgr. Bc. Karel Kouřil

e-mail: karel.kouril@gmail.com, tel.: 777 843 434

MATEŘSKÁ ŠKOLA ZÁMRSK

Zahájení nového školního roku v mateřské škole

V září nastoupily do mateřské školy jen dvě děti, další v říjnu a dvě mají nastoupit v průběhu šk. roku. Mohli jsme se tedy bez problémů věnovat naplánovaným projektům a aktivitám. Dostatek prostoru zůstal samozřejmě i pro spontánní hry dětí. Teplé zářijové počasí nám umožnilo trávit většinu času na terase a zahradě. Jako každoročně jsme zahájili seznamováním s pravidly, trochu netradičně i prevencí šíření koronaviru, projevům kamarádství, odletu tažného ptactva, poznávání jednotlivých druhů ovoce a zeleniny a jejich významu pro lidské zdraví. Jeden z výsledků výtvarného tvoření k tomuto tématu můžete vidět i ve výloze obecní prodejny. Následovala pohádka „O řepě“, na kterou navázalo seznámení s druhy řepy, dramatizace, počítání, orientace v pojmech jako např. první, poslední, před, za a spousta dalších činností. Nezapomněli jsme ani na brambory, jejichž sklizeň k podzimu neodmyslitelně patří. Tradičně patří k podzimu v mateřské škole i drakiáda. Vzhledem k současné epidemické situaci ji letos vynecháme, ale věříme, že v jarním období bude lépe a počasí i viry nám umožní uspořádat drakiádu jarní. Zrušena byla i divadelní představení.

Podařilo se nám však uspořádat sportovní den. Základní škola pro nás připravila velmi pěkné pomůcky a sportovní úkoly. Přesto sportovní den proběhl nakonec jinak, než jsme předpokládali - vzhledem k situaci kolem koronaviru se uskutečnil na zahradě mateřské školy bez účasti školáků. Dvě družstva dětí rozdělených podle věku se postupně prostřídala u všech stanovišť. Děti se snažily chodit po nepravidelně umístěných stopách, procvičily si hod na cíl a sestavovaly tunel z kobercových trubek, kterým posílaly a chytaly míček. I přes protiepidemická opatření si děti sportovní den užily a prokázaly a zdokonalily svoje fyzické schopnosti a dovednosti.

Po příjezdu do Pasíček

A protože máme natrénováno, opakují děti sportovní soutěže i při dalším pobytu na zahradě. Další akcí, která se nám podařila na poslední chvíli uskutečnit byl výlet do Záchrané stanice Pasíčka - <http://pasicka.cz/>. Počasí nám tentokrát vůbec neprálo. Děti se proto nejdříve posilnily, zabalily se do pláštěnek a vydaly se za novými zážitky a poznatky. Paní Klesnilová, která nás provázela celým programem, velice poutavě vyprávěla o jednotlivých zvířatech – čím se živí, proč a jak se do záchrané stanice dostala, zda mají šanci na vypuštění, kde se s daným druhem mohou děti setkat apod.

První zářijové dny

Většina zvířat musí ve stanici zůstat – zvířata mají zranění, které jejich vypuštění do volné přírody neumožňuje nebo neměla šanci naučit se lovit a nepřežila by. Proto mají ve stanici také zázemí na přezimování, do kterého zvířata z voliér při výraznějším ochlazení přestěhují. O tom, že si lidé, kteří v Pasíčkách pracují, vytvořili k zvířatům opravdu vřelý vztah svědčí i to, že skoro všechna zvířata dostala lidská jména. Dozvěděli jsme se například, že se Blažena (divočák) dostala do záchrané stanice s Pepinou (pštros) a od té doby se od sebe nehnou, i když je jich už pořádný kus. Zda děti pozorně poslouchají a dodržují bezpečnostní pokyny bedlivě střežil také rezatý kocour Eda, který děti po celou dobu doprovázel. Chladné a deštivé počasí nás donutilo naplánovaný program trochu zkrátit - nechtěli jsme

Sportovní den na zahradě MŠ

riskovat, že děti nastydnou. Připravili jsme proto pro děti aktivity, během kterých si získané vědomosti prohloubily a upevnily i po návratu do školky. Fotografie z akcí i dění v mateřské škole můžete vidět i na webových stránkách:

www.zamrsk.cz/fotogalerie-ms

Vzhledem k výraznému navýšení šíření koronavirové nákazy v ČR jsem vydala preventivní opatření, které je k dispozici na webu: <https://www.zamrsk.cz/aktuality-ms>. Prosím všechny zúčastněné o jejich důsledné dodržování.

Mgr. Lenka Hejdková

POZDRAV ZE ŠKOLY

Zdravím Vás všechny v nejisté době ze školy. Letošní rok jsme zahájili návštěvou děkana Josefa Hynka. Pan profesor je děkanem na FIM při univerzitě Hradec Králové. Od pana děkana jsme dostali pozvání na univerzitu, kde si žáci budou moci vyzkoušet roboty a další stavebnice. Dále nás pak čeká návštěva v archeoparku Všestary. Snad nám to tato nejistá doba v červnu dovolí. Novinkou v letošním školním roce je otevření nové učebny - polytechnické učebny. Žáci už pomalu tuto učebnu začínají využívat, její slavnostní otevření plánujeme a uvidíme, jestli nám to opatření, která se den ze dne mění, umožní. Poslední, asi nejvíce viditelná novinka, je nová střecha na budově školy. A tím i prostor pod střechou, který bychom chtěli využívat i na výstavy. Společně s ostatními kolegyněmi, ale i s obecními pracovníky, se snažíme zútlunít okolní prostředí školy. Za což všem patří velký dík. Některé činnosti, které jsme na letošní rok plánovali (říjen- přepsání ve škole, den otevřených dveří pro veřejnost), zatím přesouváme na druhé pololetí. Snažíme se fungovat co nejvíce v normálním režimu, i když dnes není jisté ani to, jestli se zítra ve škole sejdem nebo ne. Už v loňském roce jsme zavedli pro žáky google-účet. Zde chceme, aby probíhala komunikace se žáky - mají zde svoji mailovou adresu, svůj disk a mohou se připojit do učebny. Ta je pro každý ročník zvlášť a společně pak mají všichni založenou učebnu s názvem Družina, kam chceme dávat zajímavé nápady zaměřené na výtvarnou výchovu, rukodělnou tvorbu, ale třeba i na dopravní výchovu či sportovní chvíle. Ale stejně jako někteří rodiče doufáme, že se nám distanční výuka vyhne a my (paní učitelky) se těšíme z každého dne stráveného s dětmi - krásné je vidět jejich pokroky, chuť učit se a objevovat nové věci.

Návštěva děkana Univerzity Hradec Králové Josefa Hynka v naší škole

„I wish all our students a lot of strength and success, their parents a lot of patience with their children and the joy of their progress. Everyone else has a lot of health and strong nerves.“
(Všem našim žákům přeji mnoho sil a úspěchů, jejich rodičům hodně trpělivosti se svými ratolestmi a radost z jejich pokroků. Všem ostatním pak hodně zdraví a pevné nervy.)

Nová učebna se těší na výzdobu od dětí

Za kolektiv Základní školy Zámrska Mgr. Kateřina Brandová

Od chvíle, kdy paní ředitelka psala tyto řádky, uběhlo více než měsíc. Školy byly krátce poté uzavřeny a vše se změnilo. Po domluvě s paní ředitelkou jsme ale nechali text v původní podobě, a v nejbližším (prosincovém) čísle Zámršťáčku se budete moci těšit na novinky ze „školního“ vyučování právě v době uzávěry škol

POTRAVINOVÉ BANKY

Víte, že existují potravinové banky a co to vlastně je? Jsou to neziskové organizace, které shromažďují potraviny a distribuují je odběratelským charitativním a dobročinným organizacím. Skrze ně se potraviny dostávají ke koncovým klientům – dětem, seniorům, samoživitelkám, postiženým, lidem bez domova a v nouzi. Potravinové banky získávají od potravinových řetězců, z potravinových sbírek, evropského programu potravinové a materiální pomoci, od pěstitelů, producentů a jednotlivců. Minimálně ze 75 % se jedná o potraviny určené k rychlé spotřebě, s uplynulou dobou minimální trvanlivosti, neprodejné potraviny s poškozeným obalem nebo například špatným označením, které by jinak skončily na skládce nebo ve spalovně. **V poslední době máme alarmující zprávy, že se potravinovým bankám nedostává potřebné podpory pro jejich provoz ani pro nutné doplnění svých zásob.** Jejich důležitá role při pomoci samoživitelkám, osamělým seniorům či lidem bez domova se však ukázala jako zásadní již na jaře během první vlny pandemie koronaviru. Tímto bychom Vás, spoluobčany chtěli oslovit s žádostí o podporu potravinové banky Pardubického kraje. Dne 21. 11. 2020 bude uspořádána celorepubliková sbírka. Pro nás bude tato sbírka nejbližší v Tesco ve Vysokém Mýtě. **Máte však možnost odevzdat potraviny přímo do naší místní prodejny potravin, a to do 27. listopadu.** Poté si je pracovníci potravinové banky vyzvednou. Žádané jsou potraviny trvanlivé, zejména masové konzervy, rybičky. Co nemohou banky přijmout, jsou podomácku vyrobené potraviny, marmelády či zavařené kompoty apod. Nenechme prosím ty, kteří bez pomoci nezvládnou současnou životní etapu, samotné a na holičkách. Stát to za nás neudělá a pro každého z nás je to jen drobný čin. Jiným to však ovlivní celý život. Moc děkuji a věřím ve Vaši dobrosrdečnost.

Krobotová Irena

Zde najdete seznam míst, ve kterých se potravinové banky nacházejí a další informace: <https://potravinebanky.cz>

Vydává Obecní úřad Zámrska, Zámrska 95, 565 43 Zámrska,
IČO 00279811, e-mail: zamrsk@tiscali.cz, pro informace občanům
ZDARMA. Registrováno Ministerstvem kultury ČR
pod reg. číslem: MK ČR E 12835.